

Öğretmenlik Mesleği İmajına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Teachers' Views on the Image of the Teaching Profession

ÖZET

Bu çalışmanın amacı öğretmenlik mesleği imajına yönelik öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bu kapsamda araştırmada nitel araştırma desenlerin fenomenoloji deseni tercih edilmiştir. Çalışma grubunu 15 öğretmen oluşturmakta olup, katılımcılar amaçsal örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmanın verilerinin toplanmasında, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış Formu kullanılmıştır. Bu doğrultuda, araştırmanın yöntemine uygun olarak katılımcılar ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması aşamalarından oluşan analiz yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bazı sonuçlar şöyledir: eğitimcilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin algılarının genellikle olumsuz olduğunu ve mesleki imajlarının zaman içinde daha da kötüleştiğine inandıklarını göstermektedir. Öğretmenlerin mesleki imajlarını iyileştirmek için neler yapmaları gerektiğine ilişkin en popüler cevaplara göre, Milli Eğitim Bakanlığı ve yasa koyucular öğretmenlere saygı ve değer verirken ekonomik koşulları da iyileştirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Meslek, Öğretmenlik Mesleği, Meslek İmajı

ABSTRACT

The aim of this study is to determine teachers' views on the image of the teaching profession. In this context, the phenomenology design of qualitative research designs was preferred in the study. The study group consisted of 15 teachers and the participants were determined by purposive sampling method. A semi-structured form developed by the researchers was used to collect the data. In this direction, in-depth interviews were conducted with the participants in accordance with the method of the study. Content analysis was used to analyze the data. The analysis method consisting of coding the data, finding themes, organizing the codes and themes, defining and interpreting the findings was preferred. Some of the results obtained from the research are as follows: educators' perceptions of the teaching profession are generally negative and they believe that their professional image has worsened over time. According to the most popular responses on what teachers should do to improve their professional image, the Ministry of National Education and legislators should improve economic conditions while respecting and valuing.

Keywords: Teacher, Profession, Teaching Profession, Professional Image

GİRİŞ

Bu özelliği nedeniyle, insanların kararlarını etkileyen imaj fikri, üzerinde önemle durulan ve çeşitli alanlarda çalışılan bir konudur. Genellikle halkla ilişkiler ve pazarlama gibi hizmet ve üretim sektörlerindeki araştırmaların odak noktası olan bireyin imajının oluşumu, aldığı mal ve hizmetlerden duyduğu memnuniyetin niteliğine ve derecesine, bu mal ve hizmetler hakkında başkalarından öğrendiği bilgilere, bu mal ve hizmetleri sağlayan kişilerin tutum ve davranışlarına ve bu mal ve hizmetlerin medyada nasıl temsil edildiğine bağlıdır (Dowling, 1986, 2001; Tran, Nguyen, Melewar ve Bodoh, 2015). Bir ürünün, bir siyasi adayın, bir ulusun ve diğer varlıkların ve kişilerin hepsinin bir imajı olabilir. İmaj geniş bir kavramdır. Ayrıca, belirli tutum ve niteliklerin yanı sıra diğer insanların düşünceleri üzerindeki genel etkiyi de ifade eder (Peltekoğlu, 1998).

İnsanlar çeşitli yollarla bilgi edinebilir veya öğrenebilir. Ancak yine de bir rehber ihtiyacı duyarlar. Bu nedenle öğrenciye yardımcı olacak bir ustaya ihtiyaç vardır. Okçabol'un da belirttiği gibi, "Bilen insanların bilmeyenlere bilgilerini aktarması muhtemelen insanlık tarihi kadar eskidir... Öğretilecek konuların sayısı arttıkça öğretme ve öğrenmenin önemi de tarihsel olarak artmıştır." İnsanlar öğrenme sürecinde birincil faktör olsa bile, eğitimci sistematik öğrenmede ikinci unsurdur (Okçabol, 2005). Toplumun öğretmenlik mesleğine yüklediği yükümlülükler ve sorumluluklar nedeniyle öğretmenlik, tarihsel olarak hem çok tercih edilen hem de ağır eleştirilere maruz kalan bir kariyer olmuştur. Bir çocuğun küçükken ilk gördüğü ve örnek aldığı kişi olan öğretmen, toplumda kimi zaman rklı düşüncelerle ilişkilendirilmiştir. Çünkü insanların belirli mesleklere yönelik algısı, zaman içinde o anın gerekliliklerine göre değişmektedir.

Öğretmenler öğretimin kalitesini daha ciddi bir şekilde değerlendirebilecek konumdadırlar. Çünkü olan ile olması gereken arasında bir karşılaştırma yapabilirler. Öğretmenlik mesleğinin algılanışı, eğitimcilerin toplumsal görev ve yükümlülükleri ışığında mesleklerini icra etme biçimlerini yansıtmaları açısından çok önemlidir. Zira profesyonel bir

Serpil Tetik Delibaş¹
Rabia Burçak Tabakçı²
Zübeyit Toz³

How to Cite This Article

Tetik Delibaş, S., Tabakçı, R. B. & Toz, Z. (2023). "Öğretmenlik Mesleği İmajına Yönelik Öğretmen Görüşleri", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:45; pp:2042-2051. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNALS.67596>

Arrival: 09 November 2022
Published: 31 January 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Öğretmen., MEB, Bursa, Türkiye

imaja sahip olmak birçok meslekte değerli bir özelliktir. Ayrıca, olumlu bir profesyonel imaj, görevin yetkin bir şekilde tamamlandığını gösterir (Bağçeci vd., 2013).

İmaj, bir nesne, bir kavram, bir kişi veya bir kurum hakkında insanların düşündüklerinde hafızalarında yer alan bilgilerin bir araya gelmesiyle oluşan resim (Schuler, 2004), bir nesnenin, bir kişinin veya bir yerin zihinde yarattığı etki veya resim (Gioia, Hamilton ve Patvardhan, 2014), inanç, tutum ve izlenimlerin bütünü (Barich ve Kotler, 1991) olarak tanımlanmaktadır.

Kurumsal, olumlu ve olumsuz, kişisel, ürün, marka ve mevcut/istenen imaj temaları altında imaj fikri incelenmektedir. Buna ek olarak, tüketiciler ve kullandıkları hizmetlerin sağlayıcıları arasındaki etkileşimler, insanların farklı meslekleri nasıl gördüklerini şekillendirmeye yardımcı olur. Çünkü insanlar bir meslek mensubuyla karşılaştıklarında, genellikle bu kişinin alanın diğer üyelerinin özelliklerine de sahip olduğunu varsayarak meslek hakkında genellemeler yaparlar (Birnbaum, 1989). Bu genelleme, mesleğe ilişkin algının oluşmasına yardımcı olur. "Bireyin içinde yaşadığı kültürel çevre ve sahip olduğu önyargılar gibi kanallar aracılığıyla elde ettiği verilerle mesleği değerlendirmesi ve yorumlaması sonucunda bireyin zihninde aşamalı ve kümülatif olarak oluşan mesleğe ilişkin imaj ve algılar bütünü" mesleki imaj teriminin tanımlanma şeklidir. Bir mesleğin uygulayıcılarına kazandırdığı itibar ve saygınlık, kişisel özellikler ve davranışlarla birlikte mesleğin algılanan profesyonelliğine katkıda bulunur (Gök ve Derin, 2014).

Öğrencilerin başarı düzeylerini yükseltecek unsurların başında, öğretmenlerin sahip olması gereken mesleki ve kişisel nitelikler gelmektedir. Bu nedenle, sürekli genişleyen ve değişen bir toplumda, öğretmenler bu yeterlilikleri oluşturmak için yardım almalıdır (European Commission, 2013). Eğitimde öğrenmeyi öğrenme ve yaşam boyu öğrenme gibi çağdaş metodolojilerin kullanılmaya başlanması, daha önce bir bilgi aktarıcısı olarak düşünülen öğretmen kavramını değiştirmiştir. Eğitimin, okulların ve öğretmenlerin rolü sosyal, ekonomik ve teknik ilerlemelerin bir sonucu olarak değişmiştir. Bu düzenlemelerin en önemli amacı, öğrencilerin istenen becerileri en üst düzeyde edinmelerini sağlamaktır. Sonuç olarak, öğretmenlerin sorumluluk alanları ve sahip olmaları gereken yeterlilikler artmış ve çeşitlenmiştir (Karacaoğlu, 2008).

Öğretmenin mesleki niteliklerinin yanı sıra kişilik özellikleri de sınıfta kullanılan öğretim stratejilerini etkileyen faktörler arasındadır. Eğitim faaliyetlerinin etkililiğine katkıda bulunan ve fark edilmeyen faktörlerden biri de öğretmenin öğrencilere karşı kullandığı dil ve tutumudur (Cepic vd., 2015). Öğretmenler öğrencileriyle, meslektaşlarıyla ve velilerle sürekli iletişim halinde olmalıdır. Öğretmenler, etkili iletişim kurabilmek için bu karşılaşmalar boyunca hedef kitlelerini anlamalı ve hedef kitlelerinin özelliklerine uygun bir strateji seçmelidir (Stronge, Tucker ve Hindman, 2004).

Öğretim, bir görevi tamamlamanın yanı sıra eğitimle ilgili inanç ve değerlere sahip olmayı da içerir. Dolayısıyla, bir öğretmenin yeterliliklerini oluşturan bilgi, yetenek, anlayış, inanç, tutum ve belirli bağlamlardaki başarılı eylemler bu unsurların bir birleşimidir. Bununla birlikte, yirmi birinci yüzyılda öğretmenlerin ihtiyaç duyduğu yeterliklerin çok sayıda ve karmaşık olduğu unutulmamalıdır (European Commission, 2013).

Öğretmenlerin algısı, sınıftaki tutumları, eylemleri ve iletişim tarzlarının yanı sıra diğer insanlarla ve okul toplumuyla nasıl etkileşimde bulduklarına göre şekillenir. Bu algı, öğretmenlerin mesleki ve kişisel özelliklerinin yanı sıra, toplumun mesleğe ilişkin algısından ve alanın konumundan da etkilenmektedir.

Araştırmanın amacı öğretmenlik mesleği imajına yönelik öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır:

Öğretmenlik mesleğinin mevcut algısı hakkında öğretmen görüşleri nasıldır?

Eğitmenlerin profesyonel bir imaj çizme becerilerini etkileyen artı ve eksilerin neler olduğuna dair öğretmen görüşleri nasıldır?

Öğretmenlik mesleğinin sosyal konumu hakkında öğretmen görüşleri nasıldır?

Öğretmenlik mesleğinin itibarının gelecekte ne tür değişikliklere uğrayacağına dair öğretmen görüşleri nasıldır?

Eğitmenlerin profesyonel bir imaj sergilemelerine yardımcı olmaya dair öğretmen görüşleri nasıldır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmanın modeli, nitel araştırma yöntemidir. Nitel araştırma, insanların deneyimlerini nasıl yorumladıkları, dünyalarını nasıl şekillendirdikleri ve deneyimlerine ne gibi anlamlar yüklediklerini araştırır (Merriam, 2009). Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseniyle tasarlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu 15 öğretmen oluşturmakta olup, katılımcılar amaçsal örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Olasılıksız, rastgele olmayan örnekleme stratejisine amaçlı örnekleme denir. Çalışmanın hedeflerine uygun olarak bol miktarda bilgi içeren senaryoların seçilmesiyle, amaçlı örnekleme derinlemesine araştırma yapılmasını sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Belirlenen gerekliliklere uyan veya belirli özelliklere sahip bir veya daha fazla özel durumun incelenmesi amaçlandığında seçilir. Aşağıdaki Tablo 1'de araştırmanın katılımcılarının demografik özelliklerine ilişkin ayrıntılar yer almaktadır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri

	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Erkek	Rehberlik Öğretmeni	45	1	Lisans
K2	Erkek	Rehberlik Öğretmeni	45	1	Lisans
K3	Erkek	Rehberlik Öğretmeni	45	1	Lisans
K4	Erkek	Sınıf Öğretmeni	45	26	Lisans
K5	Kadın	Kimya Öğretmeni	44	20	Lisans
K6	Erkek	Sınıf Öğretmeni	41	17	Lisans
K7	Erkek	Sınıf Öğretmeni	40	18	Lisans
K8	Erkek	Özel Eğitim Öğretmeni	43	21	Lisans
K9	Erkek	Sınıf Öğretmeni	30	6	Yüksek Lisans
K10	Kadın	Türkçe Öğretmeni	30	6	Lisans
K11	Erkek	Özel Eğitim Öğretmeni	43	21	Lisans
K12	Erkek	Fizik Öğretmeni	37	12	Yüksek Lisans
K13	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	31	9	Lisans
K14	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	38	14	Lisans
K15	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	36	14	Lisans

Tablo 1’de verilen katılımcıların profili incelendiğinde, cinsiyet bakımından çalışmada 5 kadın 10 erkek öğretmen olduğu görülmüştür. Branşları bakımından çalışmada 4 sınıf öğretmeni, 3 rehberlik öğretmeni, 3 okul öncesi öğretmeni, 2 özel eğitim öğretmeni, 1 fizik öğretmeni, 1 kimya öğretmeni ve 1 Türkçe bulunmaktadır. Yaşları bakımından katılımcıların genel olarak 30-45 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. Kıdem süreleri bakımından ise en az 1 yıl, en fazla 26 yıllık kıdeme sahip öğretmenler çalışmada yer almıştır. Eğitim durumları incelendiğinde 2 öğretmen yüksek lisans ve diğer 13 öğretmen ise lisans mezunu olduklarını belirtmişlerdir.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmanın verilerinin toplanmasında, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış Formu kullanılmıştır. Bu doğrultuda, araştırmanın yöntemine uygun olarak katılımcılar ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubundaki bireylerle gerçekleştirilen derinlemesine görüşmelerde, araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formları kullanılmıştır. Görüşme formlarında yer alan sorular; literatür taramasında edinilen bilgilerden, daha önce yapılmış benzer çalışmalarda kullanılan sorular ile ulaşılan sonuçlardan ve alan deneyimi sırasında elde edilen tecrübelerden yararlanılarak hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme formları araştırma konusuna ilişkin alanda görev yapan 2 okul müdürünün görüşlerine sunulmuştur. Gelen görüşler doğrultusunda görüşme formları tekrar düzenlenerek uygulama gerçekleştirilmiştir. Görüşme öncesinde katılımcılara, araştırma kapsamında verecekleri bilgilerdeki veri kaybının önüne geçmek amacıyla ses kayıt cihazının sadece bilgilerin dokümana geçirmek amacıyla kullanılacağı ve başka şahıslarla bilgilerin paylaşılmayacağı konusunda bilgi verilmiş, güven ortamının sağlanmasına özen gösterilmiştir. Bu doğrultuda görüşme esnasında, önemli ayrıntıların kaçırılmaması adına, katılımcıların izni alınarak ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Katılımcılardan alınan sözlü onam doğrultusunda görüşmeler kayıt altına alınmış, araştırmada gizlilik esası gereği katılımcıların gerçek isimlerinden ziyade her biri için rumuz kullanılmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular şu şekildedir:

Öğretmenlik mesleğinin mevcut algısı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Eğitmenlerin profesyonel bir imaj çizme becerilerini etkileyen artı ve eksilerin neler olduğuna inanıyorsunuz?

Öğretmenlik mesleğinin sosyal konumu hakkında ne düşünüyorsunuz?

Öğretmenlik mesleğinin itibarının gelecekte ne tür değişikliklere uğrayacağına inanıyorsunuz?

Eğitmenlerin profesyonel bir imaj sergilemelerine yardımcı olmak için neler yapılabilir?

Verilerin analizi

Araştırmanın verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, görüşme formunda yeralan verilerin içeriklerini titizlikle ve sistematik olarak analiz etmeye yönelik bir araştırma yöntemidir (Wach, 2013). Bu amaçla çalışmada içerik analizi yapılmış ve verilerin toplanmasından, bulguların yorumlanma aşamasına kadar her uygulama detaylandırılarak ifade edilmiştir. Veriler gruplandırılmış tema ve kodlamalarla araştırmanın amacına uygun olarak tablolaştırılmıştır. Çalışmanın bu sürecinde de verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve

temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması aşamaları sırasıyla izlenmiştir. Birbirleriyle anlamlı ilişkileri olan kodların gruplandırılmasıyla oluşturulan bu kategoriler arasındaki anlamlı ilişkiler doğrultusunda temalar belirlenmiştir. Daha sonra temalar, kategoriler ve kodlar arasındaki ilişkiler vurgulanarak sonuçlar açıklanmış ve değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Öğretmenlik Mesleğinin Mevcut Algısının Değerlendirilmesi

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan öğretmenlik mesleğinin mevcut algısına ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Öğretmenlik Mesleğinin Mevcut Algısına İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Öğretmenlik Mesleğinin Mevcut Algısı	Mesleğin saygınlığı yok	10
	Hak ettiği yerde değil	4
	Tatilleri ile konuşuluyor	2
	Saygı duyuluyor	1
	Ekonomik olarak hak etmediği yerde	1

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin mevcut algısı konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin mevcut algısı teması altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin mevcut algısı teması altında mesleğin saygınlığı yok, hak ettiği yerde değil, tatilleri ile konuşuluyor, saygı duyuluyor ve ekonomik olarak hak etmediği yerde isimli 5 kod olduğu görülmektedir. Mesleğin saygınlığının olmadığı konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmenlik mesleğinin özellikle son yıllarda değersizleştiğini düşünüyorum. Toplumda gördüğü değer azaldığını ve giderek te itibarsızlaştırıldığını düşünüyorum.” (K2)

“Öğretmenlik mesleğinin, günümüz toplumunda değer kaybına uğradığını düşünüyorum.” (K3)

“Öğretmenlik mesleğinin saygınlığının kalamadığını, gerekli değer verilmediğini düşünüyorum.” (K4)

“Çok önem arz eden bir meslek olduğu düşünülmesine rağmen, mesleğin önemi-değeri ile itibarı arasında derin bir uçurum olduğu kamımdayım.” (K5)

“Öğretmenlik mesleği eskiden olduğu gibi insanlar tarafından saygı duyulan bir branş olduğunu düşünmüyorum. Şu anda toplum tarafından yarım gün çalışılıp maaş alınan bir meslek konumunda ve bunda biz öğretmenlerinde katkısı olduğunu düşünüyorum” (K14)

Öğretmenlik mesleğinin hak ettiği yerde olmadığı konusunda görüş bildiren bazı katılımcılar şu sözleri ifade etmişlerdir.

“Öğretmenlik mesleği algısı normal devlet memurlarından bir nebze de olsa üstün algılansa da gerektiği yerde değildir.” (K6)

“Hiçbir şey olamazsa öğretmen olsun algısının hakim olduğu bir kültür olduğunu düşünüyorum.” (K8)

Öğretmenlik mesleğinin tatilleri ile konuşuluyor, saygı duyuluyor ve ekonomik olarak hak etmediği yerde olduğu konusunda görüş bildiren katılımcılardan biri bu durumu şu sözleri ifade etmişlerdir.

“Öğretmenlik mesleği toplum tarafından hala saygı duyulan, güvenilen mesleklerden biri olup, ekonomik olarak maalesef toplumda hak ettiği yaşam kalitesinde olmayan, özellikle tatilleri toplumda çok konuşulan, özveri gerektiren meslektir.” (K1)

Eğitmenlerin Profesyonel Bir İmaj Çizme Becerilerini Etkileyen Artı ve Eksilerin Değerlendirilmesi

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan eğitmenlerin profesyonel bir imaj çizme becerilerini etkileyen artı ve eksilere ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3: Öğretmenlerin Profesyonel Bir İmaj Çizme Becerilerini Etkileyen Artı ve Eksilere İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Profesyonel İmaj Becerisini Etkileyen Artılar	Akademik profesyonellik	6
	Mesleki eğitimlerin verilmesi	4
	İletişim becerisi	4
	Velilerin etkisi	4
	Teknolojik beceri	3
	Medyadaki görünüm	3
	Mesleğin kutsallığı	1
Profesyonel İmaj Becerisini Etkileyen Eksiler	Ekonomik koşullar	3
	Olumsuz öğretmen tutumu	2
	Mesleki yetersizlik	1
	Motivasyon eksikliği	1
	Kıyafet zorunluluğu	1

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmenlerin profesyonel bir imaj çizme becerilerini etkileyen artı ve eksiler konusunda katılımcı görüşlerinin profesyonel imaj becerisini etkileyen artılar ve profesyonel imaj becerisini etkileyen eksiler olmak üzere 2 tema altında toplandığı görülmektedir. Profesyonel imaj becerisini etkileyen artılar teması altında akademik profesyonellik, mesleki eğitimlerin verilmesi, iletişim becerisi, teknolojik beceri, velilerin etkisi, medyadaki görünüm ve mesleğin kutsallığı isimli 7 kod olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin profesyonel bir imaj çizme becerilerini etkileyen artılar konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“...akademik olarak gelişim olması...” (K1)

“Profesyonel bir imaj çizme becerilerimizi etkileyen artılar,...” (K10)

“Profesyonel bir imaj çizmede, kişisel ve mesleki gelişim seminerlerinin olumlu etki ettiğine inanıyorum.” (K3)

“İletişim yeteneği hem eksi hem artı fonksiyonu olabilecek etkilere sahip.” (K5)

“Kültürlü veliler öğretmenlikte artı rol oynarken” (K8)

“Artı olarak teknolojik becerilerin artmasını görüyorum.” (K7)

“...sosyal medya da öğretmenler ile ilgili çıkan olumlu haberler,...” (K10)

“Öğretmenlik mesleğinin kutsallığı...” (K1)

Profesyonel imaj becerisini etkileyen eksiler teması altında ekonomik koşullar, olumsuz öğretmen tutumu, mesleki yetersizlik, motivasyon eksikliği ve kıyafet zorunluluğu isimli 5 kod olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin profesyonel bir imaj çizme becerilerini etkileyen eksiler konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Ayrıca ekonomik koşullar da kişinin imajını etkiliyor kanaatindeyim.” (K5)

“İşine profesyonel bakış yok öğretmenlerimizde.” (K14)

“...mesleki yetersizliktir.” (K2)

“Motivasyon eksikliği profesyonellik için eksi bir durum oluşturuyor.” (K3)

“Eksi yön olarak takım elbise kravat zorunluluğunun kalkmasını görüyorum.” (K7)

Öğretmenlik Mesleğinin Sosyal Konumunun Değerlendirilmesi

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan öğretmenlik mesleğinin sosyal konumunun değerlendirilmesine ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: Öğretmenlik Mesleğinin Sosyal Konumunun Değerlendirilmesine İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Öğretmenlik Mesleğinin Sosyal Konumu	Mesleki değer kaybı	8
	Kötü ekonomik imaj	5
	Öğretmene saygı var	5
	Öğrenci başarısına odaklı	1

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin sosyal konumunun değerlendirilmesi konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin sosyal konumu teması altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin sosyal konumu teması altında mesleki değer kaybı, kötü ekonomik imaj, öğretmene saygı var ve öğrenci başarısına odaklı isimli 4 kod olduğu görülmektedir. Mesleki değer kaybı olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Toplumların gelişimini sağlayan en önemli meslek öğretmenliktir. Ancak eskiye nazaran sosyal konumumuz değer kaybetmiştir.” (K3)

“Toplum içinde saygı duyulması gerektiği halde, saygı görmeyen bir meslek haline getirildi ve hem toplum hem de öğretmen bunu farkındalar.” (K5)

“Öğretmenlerin sosyal hayatta itibar görmediğini ve haliyle öğretmenlik mesleğinin sosyal hayatta hak ettiği konumda olmadığını düşünüyorum.” (K8)

Öğretmenlik mesleğinin kötü ekonomik imajı olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmen mesleği ekonomik olarak hak ettiği yerde değildir. Toplumda öğretmenlik mesleği çok para getirmeyen bir meslek grubu olarak kabul görmektedir.” (K1)

“Sosyal konum bakımından orta tabakanın en altından maaş ile ancak geçinebilen, ev- okul arasında gitmekten öteye geçemeyen bir konumda.” (K6)

Öğretmene saygı olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“...toplumda öğretmene saygı ve güven hakimdir.” (K1)

“Sosyal konum olarak öğretmenlik mesleği sosyal olarak hala güçlü bir konumdadır. Eğitim toplumsal bir görevi de sosyalizasyonu sağlamaktır. Dolayısıyla öğretmenlik eşittir toplumun sosyalleşmesidir.” (K2)

Öğretmenlik Mesleğinin İtibarının Gelecekte Ne Tür Değişikliklere Uğrayacağına Yönelik Değerlendirme

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan öğretmenlik mesleğinin itibarının gelecekte ne tür değişikliklere uğrayacağına ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5: Öğretmenlik Mesleğinin İtibarının Gelecekte Ne Tür Değişikliklere Uğrayacağına İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Öğretmenlik Mesleğinin Gelecekte İtibarı	Gelecekte itibarını kaybedecek	10
	Gelecekte itibarını kazanacak	5

Tablo 5 incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin itibarının gelecekte ne tür değişikliklere uğrayacağı konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin gelecekte itibarı teması altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin gelecekte itibarı teması altında gelecekte itibarını kaybedecek ve gelecekte itibarını kazanacak isimli 2 kod olduğu görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin gelecekte itibarını kaybedeceği konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Gelecekte giderek öğretmenlik mesleğinin itibarının azalacağını düşünüyorum. Ayrıca eğitim fakültelerinin nitelsiz eleman yetiştirmesi de bu itibarsızlığa hizmet edecektir.” (K2)

“Gördüğüm bir çalışma veya düzenleme maalesef yok. Gelecekte böyle giderse daha da itibarsızlaşması kaçınılmaz.” (K6)

“Gelecekte daha da itibar kaybına uğrayacağına inanıyorum.” (K8)

“İtibarımız gün geçtikçe azalmaktadır. Gelecekte de farklı olacağını düşünmüyorum. Maalesef.” (K10)

“Eğer gelecekte Milli Eğitim Bakanlığı eğitimle ve eğitimcilerle ilgili olumlu politikalar üretirlerse öğretmenlik daha iyi bir konumda olabilir. Ama şunu söylemek gerekirse öğretmenlik meslek itibarı her yıl daha da itibarsızlaştırılıyor. Gelecekte belki de bugünden daha da çok itibarsız bir meslek olacak.” (K14)

Öğretmenlik mesleğinin gelecekte itibarını kazanacağı konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmenlik mesleği hiçbir zaman önemini ve az da olsa itibarını kaybetmeyecektir. Öğretmenlik mesleği insana dokunan, insanla ilişkili bir meslek olduğundan beşeri ilişkilerde karşımıza çıkacak önemli bir meslek olacaktır.” (K1)

“Öğretmenlik mesleğinin gelecekte itibarının artacağını düşünüyorum.” (K4)

“Teknolojiye ayak uydurabilen öğretmenlik mesleği eski saygınlığını kazanacaktır.” (K7)

Eğitmenlerin Profesyonel Bir İmaj Sergilemelerine Yardımcı Olmak İçin Neler Yapılabileceğinin Değerlendirilmesi

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan eğitmenlerin profesyonel bir imaj sergilemelerine yardımcı olmak için neler yapılabileceğine ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6: Eğitmenlerin Profesyonel Bir İmaj Sergilemelerine Yardımcı Olmak İçin Neler Yapılabileceğine İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Öğretmenlerin Yapması Gerekenler	Mesleki gelişimi artırmalı	5
	İletişim becerilerini geliştirmeli	3
	Fiziksel ve ruhsal olarak gelişim	2
Toplumun Yapması Gerekenler	Teknolojiye ayak uydurmalı	1
	Öğretmene saygı göstermeli	8
	Öğretmenle empati kurmalı	2
MEB’in Yapması Gerekenler	Öğretmeni desteklemeli	1
	Öğretmenlere sürekli eğitim vermeli	4
	Öğretmenlere değer vermeli	4
Siyasetçilerin Yapması Gerekenler	Sorunlara çözüm bulmalı	1
	Öğretmen eğitiminin kalitesi artmalı	1
	Öğretmenlerin ekonomik koşullarını iyileştirme	5
Medyanın Yapması Gerekenler	Mesleğin itibarını kazandırma	2
	Mesleğin itibarını destekleme	6
	Olumlu haberlere yer verme	3

Tablo 6 incelendiğinde, eğitmenlerin profesyonel bir imaj sergilemelerine yardımcı olmak için neler yapılabileceğine konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlerin yapması gerekenler, toplumun yapması gerekenler, MEB’in yapması gerekenler, siyasetçilerin yapması gerekenler ve medyanın yapması gerekenler olmak üzere 5 tema altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlerin yapması gerekenler teması altında akademik mesleki gelişimi artırmalı, iletişim becerilerini geliştirmeli, fiziksel ve ruhsal olarak gelişim ve teknolojiye ayak uydurmalı isimli 4 kod olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin yapması gerekenler konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“...sürekli gelişim için iyi iletişim, kendine fiziksel ve ruhsal olarak katkı sağlayacak her türlü çalışma.” (K1)

“Profesyonel bir imaj için mesleki yeterliklerimizi artırmalı, yenilikleri takip etmeliyiz” (K3)

“Öğretmenler gerekli eğitimleri almalı, öğrencilere yaklaşımlarında empatik olmalıdır.” (K4)

“Öğretmenler teknolojiye ayak uydurmalı.” (K7)

“Öğretmenler kendini geliştirecek etkinliklerde stres atabilir. Toplum öğretmen okul işbirliğine önem vermeli.” (K9)

Toplumun yapması gerekenler teması altında öğretmene saygı göstermeli, öğretmenle empati kurmalı ve öğretmeni desteklemeli isimli 3 kod olduğu görülmektedir. Toplumun yapması gerekenler konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmen daha çok saygı ve anlayış. Tatil konuşmayı bırakıp öğretmenleri anlayacak empatik yaklaşım.” (K1)

“Toplum öğretmenlere yaklaşımların da saygılı olmalı.” (K4)

“Toplum öğretmenlere empati kurmalı.” (K7)

“Öğretmenler motivasyonunu bir an önce geri kazanmalı, bunun için önce toplum öğretmeni desteklemeli.” (K10)

MEB’in yapması gerekenler teması altında öğretmenlere sürekli eğitim vermeli, öğretmenlere değer vermeli, sorunlara çözüm bulmalı ve öğretmen eğitiminin kalitesi artmalı isimli 4 kod olduğu görülmektedir. MEB’in yapması gerekenler konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Eğitim fakülteleri ve enstitülerinin kalitesini artırmak gerekiyor. Ayrıca atanmış öğretmenlerin kendilerini sürekli geliştirmesi için MEB’in kaliteli hizmet için eğitim programları hazırlaması gerekmektedir.” (K2)

“Meb, genel anlamda haklarımızı iyileştirici çalışmalar yapmalı ve sorunlarımıza çözümler üretmelidir.” (K3)

“MEB öğretmenlere verilen değeri artırmalı.” (K7)

"MEB önce öğretmenlerine değer vermeli ki..." (K15)

"Öğretmen eğitimlerinin daha da titizlikle yapılması, hizmet içi seminerlere vb. eğitimlere yer verilmesi faydalı olacaktır." (K12)

Siyasetçilerin yapması gerekenler teması altında öğretmenlerin ekonomik koşullarını iyileştirme ve mesleğin itibarını kazandırma isimli 2 kod olduğu görülmektedir. Siyasetçilerin yapması gerekenler konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

"Her şeyden önce öğretmenlerin ekonomik problemlerini sürekli dile getirmelerini önlemek için iyileştirmeler yapılmalı. Arkasından mesleğin imajını cazip hale getirecek düzenlemeler gidilmeli." (K5)

"Öğretmenlerin ekonomik olarak ta desteklenmesi gerekir." (K8)

"Siyasetçiler öğretmenleri ekonomik yönden desteklemeli." (K7)

"Siyasetçiler mesleğin itibarını arttırmalı..." (K10)

Medyanın yapması gerekenler teması altında mesleğin itibarını destekleme ve olumlu haberlere yer verme isimli 2 kod olduğu görülmektedir. Medyanın yapması gerekenler konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

"Medya: Sadece öğretmenler gününde değil her zaman değeri ve önemi olan, önem verilen bir meslek olduğu belirtilmesi, önem verilmesi..." (K1)

"...veya öğretmenlikle ilgili olumlu haberlere yer verilmeli." (K10)

"...medya vasıtasıyla toplumda da öğretmenlik mesleği itibarını yükseltebilirsin." (K15)

"Medya kötü örnek kadar iyi örnekleri de yansıtmalı." (K7)

"Medya da olumlu davranışların daha çok yayınlanması ve farkındalık oluşturulması gerekir." (K11)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmenlik mesleğinin mevcut algısı konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin mevcut algısı teması altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin mevcut algısı mesleğin saygınlığı yok, hak ettiği yerde değil, tatilleri ile konuşuluyor, saygı duyuluyor ve ekonomik olarak hak etmediği yerde şeklinde değerlendirilmiştir. Araştırmaya göre, eğitimcilerin çoğu mesleki imajlarına ilişkin olumsuz görüşlere sahipken, öğretmenlerin çok küçük bir kısmı olumlu görüşlere sahiptir. Öğretmenlerin mesleki imajlarına ilişkin olumsuz tutumlarının yüksek olması, sosyal konuları ile sosyal ve ekonomik koşullarının uygun olmadığını düşünmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Hem Gökırmak'ın (2006) "öğretmen statüsü üzerine bir araştırma" adlı çalışmasında hem de Aydın, Canavar ve Akkın'ın (2018) "öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ve öğretmenliğin toplumsal statüsüne ilişkin bakış açılarının belirlenmesi" başlıklı çalışmasında öğretmenlik mesleğinin zayıf bir sosyal statüye sahip olduğu tespit edilmiştir. Torun'un (2010) "çeşitli statülerde görev yapan öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları (Isparta örneği)" konulu araştırmasında öğretmenlerin yarısından fazlası öğretmenlik mesleğine gereken önemin verilmediğini belirtmiştir. Benzer şekilde, Karaman, Acar, Kılıç, Buluş ve Erdoğan'ın (2013) "Sakarya ilinde görev yapan öğretmenlerin bakış açısıyla öğretmenlik mesleğinin konumu ve saygınlığı" araştırmasında da öğretim elemanlarının mesleklerine yeterince değer verilmediğini düşündükleri ortaya çıkmıştır. Sözer'in (2015) araştırmasına göre, Mersin'de köy ilk ve ortaokullarında görev yapan öğretmenlerin yaklaşık %70'i öğretmenlik mesleğinin toplumda değer görmediğini, itibar kaybettiğini, hak ettiği saygıyı görmediğini ve ekonomik durumunun kötü olduğunu belirtmiştir.

Eğitimcilerin profesyonel bir imaj çizme becerilerini etkileyen artı ve eksiler konusunda katılımcı görüşlerinin profesyonel imaj becerisini etkileyen artılar ve profesyonel imaj becerisini etkileyen eksiler olmak üzere 2 tema altında toplandığı görülmektedir. Profesyonel imaj becerisini etkileyen artılar akademik profesyonellik, mesleki eğitimlerin verilmesi, iletişim becerisi, teknolojik beceri, velilerin etkisi, medyadaki görünüm ve mesleğin kutsallığı şeklinde ifade edilmiştir. Profesyonel imaj becerisini etkileyen eksiler ise ekonomik koşullar, olumsuz öğretmen tutumu, mesleki yetersizlik, motivasyon eksikliği ve kıyafet zorunluluğudur. Esen, Temel ve Demir'in (2017) "Türkiye'de Öğretmenlerin Karşılaştıkları Mesleki Sorunların İkili Karşılaştırma Yöntemiyle Ölçeklendirilmesi" başlıklı çalışmasında, Milli Eğitim Bakanlığı'nın eğitim politikaları, mesleki saygınlığın azalması ve yetersiz fiziki koşullar ve altyapı, öğretmenler için ilk üç sorun alanı olarak tespit edilmiştir.

Öğretmenlik mesleğinin sosyal konumunun değerlendirilmesi konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin sosyal konumu teması altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin sosyal konumu katılımcılar tarafından mesleki değer kaybı, kötü ekonomik imaj, öğretmene saygı var ve öğrenci başarısına odaklı

olarak açıklanmıştır. Ünsal ve Bağçeci'nin (2016) araştırmasında da öğretmenler, mesleki imajlarının geçmişe kıyasla genellikle daha zayıf olduğunu belirtmiştir. Yine Doğan'ın (2018) araştırmasında öğretmenlerin, mesleğin ve öğretmenlerin geçmişte daha fazla saygı görmesine rağmen bu saygının azaldığına inandıkları ortaya çıkmıştır. Gökırmak (2006) ve Aydın ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmalar, öğretmenlik mesleğinin sosyal konumunda son yıllarda giderek artan bir düşüş olduğunu ortaya koymuştur. Yurdakul, Gür, elik ve Kurt'un (2016) araştırmasına katılan öğretmenlerin üçte ikisinden fazlası öğretmenlerin toplumsal itibarının her geçen gün azaldığını, %38,9'u ise öğretmenlik mesleğinin itibarının ve imajının onarılamayacak derecede zarar gördüğünü belirtmiştir.

Öğretmenlik mesleğinin itibarının gelecekte ne tür değişikliklere uğrayacağı konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin gelecekte itibarı teması altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin gelecekte itibarı gelecekte itibarını kaybedecek ve gelecekte itibarını kazanacak başlıkları altında değerlendirilmiştir. Hargreaves ve diğerlerine (2006) göre, öğretmenlik mesleği ile yüksek statülü mesleğe ilişkin algılar arasındaki uçurumu daraltmanın bir yolu, çalışma koşullarını ve öğretmenliğin mali olmayan faydalarını iyileştirmek, dış denetim ve düzenlemeleri gevşetmek ve öğretmenliği saygı duyulan ve değer verilen bir makam olarak görmektir.

Eğitmenlerin profesyonel bir imaj sergilemelerine yardımcı olmak için neler yapılabileceğine konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlerin yapması gerekenler, toplumun yapması gerekenler, MEB'in yapması gerekenler, siyasetçilerin yapması gerekenler ve medyanın yapması gerekenler olmak üzere 5 tema altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlerin yapması gerekenler akademik mesleki gelişimi artırmalı, iletişim becerilerini geliştirmeli, fiziksel ve ruhsal olarak gelişim ve teknolojiye ayak uydurmalı şeklindedir. Toplumun yapması gerekenler öğretmene saygı göstermeli, öğretmenle empati kurmalı ve öğretmeni desteklemeli olarak ifade edilmiştir. MEB'in yapması gerekenler öğretmenlere sürekli eğitim vermeli, öğretmenlere değer vermeli, sorunlara çözüm bulmalı ve öğretmen eğitiminin kalitesini artırmalı şeklindedir. Siyasetçilerin yapması gerekenler ise öğretmenlerin ekonomik koşullarını iyileştirme ve mesleğin itibarını kazandırma olarak açıklanmıştır. Son olarak medyanın yapması gerekenler ise mesleğin itibarını destekleme ve olumlu haberlere yer verme olarak belirtilmiştir. Karaman ve diğerlerinin (2013) araştırmasında, öğretmenlerin kişisel olarak çağın eğitim bilgisi doğrultusunda gelişmemesinin mesleğin itibarını ve saygınlığını olumsuz etkilediği gösterilmiştir. Semerci, Semerci, Eliüşük ve Kartal'ın (2012) "Öğretmenlik mesleğinin gündemine ilişkin öğretmen görüşleri (Bartın il örneği)" araştırmasına göre öğretmenlerin yarısından fazlası (%52,7) öğretmenlerin okumadığını belirtmiştir. Eğitimcilerin kişisel ve mesleki gelişimlerini ilerletecek etkinliklere katıldıkları ifadesi, Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri'nde "Tutum ve Değerler" yeterlik kategorisinde öğretmenlerin yeterlik göstergelerinden biridir (MEB, 2017b). Ayrıca, 15. Milli Eğitim Şurası'nda öğretmenlerin mesleki gelişimleri için yüksek lisans ve doktora programlarına devam etmelerinin teşvik edilmesi tavsiye edilmiştir. Ünsal ve Bağçeci'nin (2016) araştırmasına katılanlar, öğretmenlerin mesleki imajlarını geliştirmek için neler yapmaları gerektiği konusunda şu görüşleri dile getirmişlerdir: derslerinde yetkin olmak, kendilerini geliştirmek, birlik ve beraberlik içinde davranmak, kendilerine ve mesleklerine saygı duymak. Eğitimcilerin kendilerini yenilemeleri ve geliştirmeleri gerektiği alt teması, görüşlerinde en sık yer alan temadır. Bu araştırma ile mevcut araştırmanın sonuçlarının karşılaştırılabilir olduğu söylenebilir.

Öneriler

Öğretmenler, öğrencilerini yetiştirmek ve kendilerinden daha fazla fedakârlık yapmak için mesleki sorumluluk ve mesleklerinin kutsal olduğu anlayışıyla davranmalıdır.

Öğretmenler daha etkili iletişim kurabilmeli, uygun kıyafet ve tavırlara dikkat etmeli ve takdire şayan davranışlar sergilemelidir.

Öğretmenler, alanlarıyla ilgili yayınları takip edebilmeli, kendilerini geliştirmek için hizmet içi eğitim faaliyetlerine, konferanslara, seminlere vb. katılabilmeli, küresel olaylardan haberdar olabilmeli, sosyal ve teknik gelişmelere uyum sağlayabilmelidir.

Öğretmenlerin sosyal ve ekonomik hakları güçlendirilebilir. Bu durumda öğretmenlerin ücretleri artırılabilir ve erken emeklilik imkânı sunulabilir. Öğretmenlik kariyer basamakları aynı zamanda etkin bir şekilde uygulanabilir.

KAYNAKÇA

Aydın, R., Canavar, O. ve Akkın, A. (2018). Öğretmenlerin, öğretmenlik mesleği ve öğretmenliğin toplumsal statüsüne ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. 21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7(21), 965-990

Bağçeci, B., Çetin, B. ve Ünsal, S. (2013). Occupational image scale of teachers. Gaziantep University Journal of Social Sciences, 12(1), 34-48.

Barich, H. & Kotler, P. (1991). A framework for marketing image management. Sloan Management Review, 32(2), 94-104.

- Birnbaum, D. & Somers, M. J. (1989). The meaning and measurement of occupational image for the nursing role. *Work and Occupations*, 16(2), 200-213.
- Cepic, R., Vorkapic, S. T., Loncaric, D., Andic, D. & Mihic, S. S. (2015). Considering transversal competences, personality and reputation in the context of the teachers' professional development. *International Education Studies*, 8(2), 8-20.
- Dowling, G. R. (1986). Managing your corporate images. *Industrial Marketing Management*, 15 (2), 109-115.
- Esen, Y. D., Temel, F. ve Demir, E. (2017). Türkiye'deki öğretmenlerin karşılaştıkları mesleki sorunların ikili karşılaştırma yöntemi ile ölçeklenmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 8(1), 47-62.
- European Commission (2013). Supporting teacher competence development for better learning outcomes. Brussels: EC
- Gioia, D. A., Hamilton, A. L. & Patvardhan, S. D. (2014). Image is everything: Reflections on the dominance of image in modern organizational life. *Research in Organizational Behavior*, 34, 129-154
- Gök, A. A. ve Derin, N. (2014). "Pazarlama bölümü öğrencilerinin meslek imajı algıları ve meslek imajını oluşturan faktörlerin belirlenmesine dair bir araştırma". *Atatürk University Journal of Economics & Administrative Sciences*, 28(2), 133-156.
- Gökırmak, A. (2006). Öğretmen statüleri üzerine bir araştırma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Hargreaves, L., Cunningham, M., Everton, T., Hansen, A., Hopper, B., McIntyre, D., ... ve Wilson, L. (2006). "The status of teachers and the teaching profession: Views from inside and outside the profession". *Interim Findings from the Teacher Status Project*.
- Karacaoğlu, Ö. C. (2008). Öğretmenlerin yeterlilik algıları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 70-97.
- Karaman, M., Acar, A., Kılıç, O., Buluş, U. ve Erdoğan, Ö. (2013). Sakarya ilinde görev yapan öğretmenlerin gözüyle "öğretmenlik mesleğinin statüsü ve saygınlığı. VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu, (104-110). Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research. a guide to design and implementation*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers
- Okçabol, R. (2005). Öğretmen yetiştirme sistemimiz (1. Baskı). Ankara: Ütopya Yayınevi
- Peltekoğlu, F., B. (1998). *Halkla ilişkiler nedir* (1. Baskı). İstanbul: Beta.
- Schuler, M. (2004). Management of the organizational image: a method for organizational image configuration. *Corporate Reputation Review*, 7(1), 37-53.
- Sözer, Z. (2015). Köy ilkokul ve ortaokullarında görev yapan öğretmenlerin sosyolojik profilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları: Mersin örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin
- Stronge, J. H., Tucker, P. D. & Hindman, J. L. (2004). *Handbook for qualities of effective teachers: Ascd*
- Torun, F. (2010). Farklı statülerde çalışan öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine bakışları (Isparta örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta
- Tran, M. A., Nguyen, B., Melewar, T. & Bodoh, J. (2015). Exploring the corporate image formation process. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 18 (1), 86-114
- Ünsal, S. ve Bağçeci, B. (2016). Öğretmenlerin mesleki imajlarına ilişkin görüşleri ve mesleki imaja etki eden faktörler. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 3905-39
- Wach, E. (2013). Learning about qualitative document analysis. <https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/bitstream/handle/20.500.12413/2989/PP%20InBrief%2013%20QDA%20FINAL2.pdf?sequence=4> sayfasından erişilmiştir.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yurdakul, S., Gür, B. S., Çelik, Z. ve Kurt, T. (2016). Öğretmenlik mesleği ve mesleğin statüsü. Ankara: Eğitim-Bir-Sen Stratejik Araştırmalar Merkezi